

Những Mốc Tiêu của Năm Đệ Nhất Thánh Hiến

•Written by Men Thanh Gia Dalat•
••Thursday•, 09 July•, 2015 15:03• -

Cách riêng chúng ta cảm tạ Thiên Chúa vì 50 năm tiếp theo công đồng Vaticanô II. Công đồng thánh nhất là một “luồng gió” của Thánh Linh cho toàn Giáo hội. Nhờ công đồng, đệ nhất tu sĩ đã thực hiện một bước công đồng canh tân phong phú, với những ánh sáng và bóng tối của nó, dù sao đó là thời điểm của ân huệ được đánh dấu bởi sự hiến dâng của Thánh Linh.

Đặc chi Năm Đệ Nhất thánh hiến cũng là một cơ hội để thú nhận sự mong dòn của mình, với lòng khiêm tốn cũng với lòng tín thác vào Thiên Chúa Tình yêu (1Ga 4,8), và để sống kinh nghiệm với tình thương lân tuất của Chúa, một cơ hội để thôi thúc mình và làm cho người vui với sự thánh thiện và sự sống đang hiện diện nơi phần lớn những kẻ được kêu gọi đi theo Đức Kitô trong đệ nhất thánh hiến.

(Tông thư của Đức Thánh Cha Phanxicô gửi tới các ngài về Tội nhân nhân dịp Năm Đệ Nhất thánh hiến, ngày 21.11.2014, bản dịch tiếng Việt của Lm Phan Tấn Thành op).

< >

Toà Thánh công nhận dòng MTG

1, Nghị định « Ut fraternitatibus » năm 1678.

Đây là quy định dành cho Thánh Bộ Truyền Bá Đức Tin, khi ủy ban được biết của Thánh Bộ nhóm họp ngày 28.08.1678 :

« Các ân xá thông thường được ban cho các Huynh Đoàn, do các Đệ nhất Tông tòa thiếp lập tại Đàng Ngoài và Đàng Trong, dưới tên gọi là Mẹ Thánh Giá, và các nơi thu được quy định các ngài, tức là :

Những Mục Tiêu của Năm Đợi Sự Ng Thánh Hiện

•Written by Men Thanh Gia Dalat•
••Thursday•, 09 July•, 2015 15:03• -

- Ân toàn xá vào ngày gia nhập, vào một ngày lễ mừng do vị Đợi hiện Tổng tòa chủ đức, và vào lúc lâm t ;

- Và những ân xá riêng khác vào các lễ Hiện Linh, Truyền Tin, các lễ thánh Phêrô và Phaolô, Thiên Thần bảo vệ, và còn cho chung trên các nhiệm vụ và việc đức o đức đã quy đức mà các thành viên Huynh Đoàn quen thuộc hành. » [\[1\]](#)

2, Sự C lập « Cum sicut » năm 1679.

Ngay vào đầu năm 1679, ngày 02.01, Đức Thánh Cha Innôcentê XI ký một sắc lập ban ân xá cho các Hiệp Hội Mẹ Thánh Giá. Và đó là những sự việc đáng mừng trước tiên của Đức cha Pallu tại Rôma.

2,1 : Những điểm :

Sắc lập mang tên « Cum sicut » này gồm 4 phần. Phần đầu tiên nói lên sự nhìn nhận việc thành lập các Huynh Đoàn mang tên gọi « Mẹ Thánh Giá » do các vị Đợi hiện Tổng tòa thánh hiện.

« Những người anh em đáng kính François, Giám mục hiện tòa Héliopolis, là một trong những vị Đợi hiện Tổng tòa mà Tòa Thánh đã cử sang Trung Hoa, vừa trình bày cho Ta, các vị Đợi hiện nói trên đã thiết lập phù hợp theo giáo luật (*canonice*) tại Đàng Trong và Đàng Ngoài những Huynh Đoàn các Kitô hữu
(*Christifidelium Confraternitates*)

để tôn vinh và đức o đức thu thập hai phái nam , dể tên gọi là Mẹ Thánh Giá
(*Amatorum Crucis*)

; họ là các ngài đã cử nhân trao phó cho các linh mục Đợi hiện của các ngài thiết lập. Các thành viên nam và nữ đã quen thuộc hành rất nhiều việc đức o đức và bác ái Kitô giáo, nam nữ riêng biệt nhau, theo những luật lệ đã lập ra cách thích hợp. Và các vị Đợi hiện nói trên có ý hướng thiết lập các Huynh Đoàn khác, theo cùng một cách thức, dể cùng một danh hiện và cùng những luật lệ, trong những vùng thuộc Trung Hoa, Đàng Ngoài, Đàng Trong và Xiêm La, và trong những xứ khác đã đức o đức trao phó cho các ngài quản trị, vì danh Chúa và vì phần rỗi các linh hiện. »

2,2 : Ân toàn xá :

Phần hai của sách trình bày 3 ân toàn xá mà Đức Giáo Hoàng Innocentê XI ban cho các thành viên Mục Thánh Giá :

- Ân toàn xá vào ngày gia nhập Huynh Đoàn Mục Thánh Giá.

- Ân toàn xá vào lúc cầu nguyện .

- Ân toàn xá ban vào những ngày lễ do các Đợi đợi Tông tòa quy định.

Sách trình tuyên bố :

« Đức cho các Huynh Đoàn này phát triển lòng hân hoan qua từng ngày, tin tưởng vào lòng nhân lành của Chúa và vào quyền bính hai thánh tông đồ Phêrô và Phaolô, Ta ban ân toàn xá cho tất cả những tín hữu nam nữ sống gia nhập những Huynh Đoàn nói trên đã được thiết lập cho thời nay và trong tương lai, bởi các vị Đợi đợi Tông tòa đã nói hay bởi các linh mục Đợi đợi của các vị này, trong đời hoạt động riêng của các ngài, phù hợp theo giáo luật, vào ngày gia nhập, nếu họ đã thực sự sám hối và xưng tội, cùng lãnh nhận bí tích Thánh Thể .

Vào lúc cầu nguyện , nếu họ đã thực lòng sám hối và xưng tội, cùng rước Mình Thánh Chúa, họ cầu, nếu họ không thể làm được sống, ít nhất họ phải có lòng ăn năn tội, sống xưng tên Chúa Giêsu, nếu họ không thể xưng tội trong lòng, họ cũng được hưởng ân toàn xá.

Bây giờ và suốt đời các thành viên nam nữ các Huynh Đoàn trên, với lòng sám hối và xưng tội cùng nhau, hãy nâng kính viếng cách sống các nhà thờ hay nhà nguyện của Huynh Đoàn vào những ngày lễ do các vị Đợi đợi Tông tòa hoặc các linh mục Đợi đợi của các ngài định, kể từ giờ kính chiếu cho tới khi mặt trời lặn cùng ngày, cầu nguyện cho sự hoà thuận

Những Mục Tiêu của Năm Đệ Nhất Thánh Hiến

•Written by Men Thanh Gia Dalat•
••Thursday•, 09 July•, 2015 15:03• -

giải các vấn đề lãnh đạo Kitô giáo, cho việc di tản các kẻ lạc giáo và tán đả những Hội Thánh mà chúng ta, Ta ban cho họ cũng theo thói quen cũ, với tình yêu thương trong Chúa, ân tha tội và ân toàn xá tội cho mọi tội lỗi của họ. »

2,3 : Ân tiếu xá :

Sau ba ân toàn xá nói trên, Đệ Nhất Giáo Hoàng Innôcentê XI ban các ân tiếu xá cho thành viên Hội Thánh Giá :

« Hội thánh, các thành viên nam nữ có lòng sám hối và xưng tội cùng chịu lễ, vào bất kỳ ngày lễ khác trong năm, kính viếng nhà thờ hay nhà nguyện do các vị Đệ Nhất Tông toà hay các linh mục Đệ Nhất của các ngài chấp hành theo cách thức như trên, thì được hưởng ân xá 7 năm và 40 ngày cho mọi tội lỗi. »

Sau ân xá 7 năm và 40 ngày, tiếp theo là các ân xá 60 ngày :

« Mọi khi họ tham dự Thánh lễ hay kinh phụng vụ công hành trong những nhà thờ hay nhà nguyện đã nói, cách công khai hay riêng tư của Huynh Đoàn ;

hay khi họ đón tiếp người nghèo hoặc khi họ đem hoà bình đến cho các kẻ thù ghét nhau, hay đoàn tụ họ với nhau, hay lo chăm sóc họ ;

cũng như khi họ đem an táng các thành viên đồng hương hay người nào khác theo nghi thức Giáo Hội ;

hay khi tham dự vào cuộc rước với phép của các vị Đệ Nhất Tông toà hay các linh mục Đệ Nhất của các ngài, các thành viên theo kiểu Thánh Thể cũng như khi Mình Thánh Chúa được đem cho bệnh nhân, bắt kẻ sai và bắt kẻ lúc nào ; nếu họ bị ngăn trở, họ được miễn lễ kính Truyền Tin ngày Chúa Nhứt lúc nghe tiếng chuông báo hiệu ;

hay, hãy đọc năm lần kinh Truyền Tin ngày Chúa Nhật cho linh hồn các thành viên nam nữ đã qua đời ;

hay, hãy đem một bông hồng đỏ và một vòng hoa trắng, và hãy dâng bông hồng và vòng hoa trắng cho các ngài rước Thiên Chúa cùng những sự kiện tốt cho phần rỗi ;

hay, hãy làm việc đức tin hoặc việc bác ái nào đó.

Cho mọi lần và mọi một việc nói trên, Ta ban cho họ theo thói quen thuộc trong Giáo Hội, 60 ngày ân xá việc đức tin mà họ phải chịu cách này hoặc cách kia . »

2,4 : Kết thúc :

Sức mạnh đức tin kết thúc với những công thức hành chính quen thuộc của loại văn thư giáo triều Rôma : Sức mạnh xác định những ân xá nói trên (toàn xá và tiểu xá) có giá trị vĩnh viễn. Nếu có những ân xá đã được ban cho các thành viên Miền Thánh Giá trước đây, những ân xá đó đều bù huống. Nếu những Huynh Đoàn Miền Thánh Giá nói đây biến thành huynh đoàn nào khác, sức mạnh ban ân xá này phải được coi như vô giá trị.

« Ban hành tại Rôma, nơi đức Thánh Phêrô, với con dấu của ngài, ngày 02.01.1679, năm thứ 3 triều đại giáo hoàng của Ta. » [\[2\]](#)

< >

Nhật ký công việc tại Việt Nam và dòng MTG

Danh sách các công việc tại Việt Nam :

- Năm 1670 : công việc Phụng Hiên (hay Đàng Ngoài I).

- Năm 1672 : công việc Hội An I.

- Năm 1682 : công việc Hội An II.

- Năm 1753 : công việc Lạc Thủy (hay Đàng Ngoài II).

- Năm 1795 : công việc Kỳ Vĩnh.

- Năm 1841 : công việc Gò Th.

- Năm 1900 : công việc Kỳ Sơn.

- Năm 1912 : công việc Kỳ Sơn.

- Năm 1934 : công việc Đông D.

Các công đòng này đã nói gì về dòng MTG ?

1, Năm 1670 : công đòng Phê Hiên (hay Đàng Ngoài I) :

Đây là công đòng do ĐC Lambert triệu tập tại Phê Hiên (Nam Đàng) ngày 14.02.1670. Văn kiện công đòng này gồm phần nhập đề và 34 điều khoản khác nhau. Điều duy nhất nói về dòng Mến Thánh Giá là điều số 18 như sau :

« Các vị quynh trìnhiên hữt cũng hãy quan tâm nhĩu tới các trình nĩ và quĩ phĩ đã tĩ nguyĩn quyĩt đĩ nhĩ giĩ sĩ tĩ tĩ đĩ c, dâng mình phĩng sĩ Thiên Chúa và sĩng chung thành cĩng đĩn, theo bĩn quy luĩt do chúng tĩi đĩ nhĩ cho mĩc đĩch yĩ » [\[3\]](#)

Khi Toà Thánh duyĩt xét văn kiện công đòng Phê Hiên, Toà Thánh đã loĩi bĩ đĩ nhĩng chĩ sau : « theo bĩn quy luĩt do chúng tĩi đĩ nhĩ cho mĩc đĩch yĩ ».

2, Năm 1672 : công đòng Hĩi An I.

ĐC Lambert đĩn Đàng Trong lĩn thĩ nhĩt vào năm 1671. Ngài lĩp đòng MTG tĩi giáo xĩ An Chĩ (Quĩng Ngĩi) vào khoĩng trĩĩ cĩ Giĩng Sinh năm 1671. Sau đĩ, ngài tĩi Hĩi An và triệu u tập mĩt công đòng tĩi đĩy, ngày 19.02.1672.

Vĩn kiện công đòng Hĩi An gồm phần nhĩp đĩ và 10 đĩu khoĩn. Đòng MTG khĩng hĩ đĩĩ c đĩ cĩp tĩi trong văn kiện công đòng. Mĩt khĩc, hiĩp hĩĩ Các Tĩn Hĩu Nam Nĩ MTG cũng khĩng bao giĩ đĩĩ c lĩp ra tĩi Đàng Trong.

3, Năm 1682 : công đing H i An II.

ĐC Lambert t r n ngày 15.06.1679 t i Xiêm La, giáo ph n Đàng Trong do cha chính Courtaulin đ i u hành.

Năm 1682, ĐC Laneau t Xiêm La sang kinh lý Đàng Trong. Nhân đ p này, ngài truy n ch c giám m c cho cha Mahot và tri u t p m t công đing t i H i An ngày 23.10.1682. L ch s g i là công đing H i An II. Văn ki n công đing này nói t i dòng MTG đ i tên « Các hi p h i MTG » (Confraternitates Amatorum crucis) b ng m t l i ng n g n nh sau :

« Các hi p h i MTG và R t Thánh Mân Côi s đ c thành l p t i m i t nh h t, tu n i và tu th i thu n t i n. » [\[4\]](#)

4, Năm 1753 : công đing L c Thu y (hay Đàng Ngoài II).

Năm 1753, ĐC Hilario Hy, đ i di n tông toà giáo ph n Đông Đàng Ngoài, tri u t p m t công đing t i giáo x L c Thu y (Bùi Chu). Các v tham d công đing g m các đ i bi u c a c hai giáo ph n Tây và Đông Đàng Ngoài lúc đó. Công đing này đã nói r t nhi u t i các n tu dòng M n Thánh Giá. Trong 28 ngh đ nh đ c bi u quy t t i công đing, có t i 7 ngh đ nh tr c t i p v các n tu dòng MTG.

5, Năm 1795 : công đing K Vĩnh.

Công đing K Vĩnh là công đing giáo ph n Tây Đàng Ngoài, do ĐC Longer Gia tri u t p vào tháng 10 năm 1795. Công đing này đã ra « 11 phép cho Dòng M n Câu Rút ».

6, Năm 1841 : công đing Gò Th .

Những Mục Tiêu của Năm Đệ Nhị Công Thánh Hiến

•Written by Men Thanh Gia Dalat•
••Thursday•, 09 July•, 2015 15:03• -

ĐC Cuenot Thợ đã triệu tập tại Gò Thợ (Qui Nhơn) một công đồng cho giáo phận Đà Nẵng. Công đồng này nói tới các nhiệm vụ Mục vụ Thánh Giá với những tông đồ như : *việc truyền giáo, việc truyền giáo, việc truyền giáo, việc truyền giáo, việc truyền giáo*. Công đồng chú trọng nghiêm túc việc các linh mục tiếp xúc với các nhiệm vụ Mục vụ Thánh Giá, ví dụ : « Thợ y một mình chú vào việc truyền giáo ».

Văn kiện công đồng được xuất bản thành sách, tựa đề : *Công Luận Gò Thợ*, được công bố hành tại Sài Gòn, năm 1890.

7, Năm 1900 : công đồng Kô Sô.

Công đồng Kô Sô năm 1900 là công đồng cho cả hai giáo phận Tây và Đông Đà Nẵng. Công đồng đã nói tới dòng MTG và dòng Ba Đa Minh là « hai dòng truyền giáo của chúng ta ». Công đồng ra 14 điều khoản cho cả hai dòng truyền giáo.

Văn kiện công đồng được xuất bản trong sách : *Synodo Tunquinensê. Công đồng Hội Thánh Miền Bắc Kô (Đà Nẵng ngoài nước Annam), năm 1900.*

In
tại Kô Sô, 1906.

8, Năm 1912 : công đồng Kô Sô.

Những công đồng Kô Sô năm 1900, công đồng Kô Sô năm 1912 là công đồng cho cả hai giáo phận Tây và Đông Đà Nẵng. Công đồng đã nói tới dòng MTG và dòng Ba Đa Minh cùng ra 17 điều khoản cho cả hai dòng truyền giáo.

Văn kiện công đồng được xuất bản trong sách : *Synodus Tunquinensis, Công Đồng Miền Bắc Kô, Hội Thánh Kô Sô năm 1912, cùng Appendices,*

ngày 11 tháng 7, 1915.

9, Năm 1934 : công đồng Đông Đệ Nhị.

Năm 1934, các giám mục Việt Nam, Lào, Cam Bốt và Thái Lan họp công đồng tại Hà Nội, từ ngày 18.11 tới ngày 06.12, gọi là công đồng Đông Đệ Nhị. Công đồng đã long trọng nhìn nhận công lao của hai dòng nữ tu tiên khởi là dòng Mẹ Thánh Giá và dòng Ba Đa Minh bằng những lời như sau :

« Không ai mà không biết tới công trình cao cả của các trinh nữ và các phụ nữ này đã thực hiện trong quá khứ và trong những thời kỳ bất ổn. Họ là những người tuyên giáo một lòng một dạ thánh thiện và khiêm nhường » (Điêu 104).

Liên ngay sau tuyên bố trên, công đồng đã nêu ra đề án của những thánh hiến cho các hội dòng Mẹ Thánh Giá và dòng Ba Đa Minh. Đó là giúp cho các nữ tu được tuyên bố theo quy định của giáo luật (1917) hiện hành nên những nữ tu sĩ đích thực theo ý muốn của Tòa Thánh. Công đồng đề nghị :

« Vì những điều kiện đã thay đổi và hòa bình được đem lại cho Giáo Hội, Tòa Thánh mong muốn rằng những sự tu trì và những luật lệ khác, những Điều lệ Sáng Lập Dòng Mẹ Thánh Giá đã quy định, được đem vào những công đoàn này » (Điêu 105).

« Công đồng khen ngợi những công đồng trước đây nào đã thực hiện thành công cuộc cải tổ, và công đồng khuyến khích các vị khác, trong giáo phận mình, liệu sao có một hội dòng thuộc giáo phận những công đoàn đó, và nhà tu duy nhất và các luật lệ khác dòng, ban đầu thì tạm thời, sau thì vĩnh viễn, theo những giáo luật đã quy định » (Điêu 106).

Văn kiện của công đồng Đông Đệ Nhị (bằng tiếng la-tinh) được xuất bản trong sách :*Primum Concilium*

I
Indosinense,
A

nno 1934

,
Hà
N
i, Trung
Hoà, 1938
.

< >

Văn kiện thành lập dòng Mến Thánh Giá năm 1670

(Bản dịch của Nhóm Nghiên Cứu)

Bức Luân Thư.

Chị em thân mến,

¹ Trước khi Cha đến vùng quê này, một trong những công việc quan trọng nhất của Cha là tìm hiểu chính xác tình trạng Giáo Hội ở đây. ² Theo báo cáo đã gửi cho Cha, Cha hết sức vui mừng được biết các con đã tận hiến cho Thiên Chúa cách đẹp đẽ.

³

Sự cam kết đó là một dấu chứng hiển nhiên về lòng thờ phượng xót ruột đẹp đẽ của Thiên Chúa đối với các con.

⁴

Vì vậy nên điều chính đáng là các con tận lòng tri ân Ngài vì hiến mình khác không đẹp đẽ cao trọng như thế.

⁵

Chính vì nhận được thiếp tha như vậy, nên Cha nguyện ý khuyến khích mọi người các con một lòng sùng kính, mà Cha nhận thấy rất thuận lợi để làm sáng danh Ngài.

Những Mục Tiêu của Năm Đầu Sự Sống Thánh Hiến

•Written by Men Thanh Gia Dalat•
••Thursday•, 09 July•, 2015 15:03• -

6

Cha có thể quyết định với các con rằng, trước khi được biết hay nghe nói gì với các con, thì từ lâu Cha đã nghe được lời mời gọi khi nhìn thấy trong nội tâm phải vì lợi ích của con, để làm ích cho một số linh hồn được Thiên Chúa yêu mến cách phi thường.

7

Nay được biết các con, Cha càng thêm tin tưởng để dạy cho các con lời sống đó.

8

Vì vậy xin các con hãy nhận lấy lợi ích sống này như từ Thiên Chúa mà đến, hồn là từ Cha.

9

Và hãy tin chắc rằng, nếu các con muốn đi theo con đường trần lành này, thì các con sẽ đạt tới mức độ rất cao, trong sự hiểu biết và yêu mến Đức Giêsu-Kitô. Đó là điều làm nên tất cả hạnh phúc đời này và đời sau.

Lời Tiên Khói.

Giáo huấn.

¹ Vì ý định của Con Thiên Chúa khi chọn chúng ta để cứu rỗi nhân loại, là đòi buộc mỗi người phải chọn đi đời với chính mình, và chọn sống cho Chúa, theo giáo huấn của Thánh Phaolô viết cho giáo hữu Côrintô: “ *Đức Kitô đã chết thay cho mỗi người, để những người đang sống, không còn sống cho chính mình nữa, mà sống cho Đức Kitô đã chết và sống lại vì mình* ” (2Cr 5,15).

2

Bên phần của chúng ta, cách riêng trong một Giáo Hội phôi thai, là truy cập bá chân lý rất ít người biết đó cho tất cả Kitô hữu.

3

Chính trong quan điểm này, đã nhiều năm, chúng tôi tìm tòi những phương pháp có thể đưa đến các tín hữu đến công cuộc cao cả này.

4

Và chúng tôi cảm thấy nên thiết lập một kế hoạch mới để thu thập các missionnaires giáo của chúng tôi một Dòng gồm những người Yêu mến Thánh Giá Chúa Giêsu-Kitô, chuyên chú suy niệm và chia sẻ những khổ đau của Người và sống ngày trong sự tận hiến.

5

Một số phần mở đầu của Đàng Ngoài, từ lâu đã rất nguy hiểm khi được Khiết tịnh, khi nghe biết từ một số người thì nghĩ rằng, đời với muôn vàn ân huệ Thiên Chúa ban, họ không có cách gì làm đẹp lòng Người và hồn là gia nhập Hội thánh thì này.

6

Chính vì tình yêu Chúa Giêsu-Kitô thúc bách (x.2Cr 5,14), hãy tỏ rõ lòng nhiệt thành muốn biết phải làm thế nào để hoàn toàn hiến thân phụng sự Thiên Chúa.

7

Đây là phụng vụ thánh Chúa Quan Phòng đã dùng để đặt nền tảng đầu tiên cho đời sống tu trì Đàng Ngoài và thành lập một tu hội để biết, mang danh hiệu Dòng Nữ Mục tử Thánh Giá Đức Giêsu-Kitô Chúa chúng ta.

Mục đích của tu hội.

Mục đích của tu hội này là để biết chuyên chú theo gương và noi theo cuộc Thập giá Khó của Chúa Giêsu-Kitô mỗi ngày như phụng vụ thánh thu nhận lời nhốt để đặt tất cả sự hiến dâng và yêu mến Ngài.

Các Nhiệm vụ của Tu Hội.

¹ Tất cả những người đi theo nếp sống này phải liên lạc kết hợp một cách mật thiết, vì sự suy giảm của sự nguy hiểm và hãm mình trên tất cả mọi công nghiệp của Đức Kitô, để cầu xin Thiên Chúa ban ơn ăn năn trở lại cho những dân trong ba miền truyền giáo thuộc quy định các Vụ Đợi Diện Tông Tòa, cách riêng Đàng Ngoài.

² Dạy các thi hữu nữ, giáo cũng như những người đi đầu nữ giới về hiến dâng. Nếu vì tình huống hiến dâng thì xin ý kiến cho đạo thánh không thể làm được, thậm chí phải như rằng, khi hoàn thành cho phép, thì đó là một trong những nhiệm vụ chính của mình.

³ Sẵn sàng những người phụ nữ, thi hữu nữ đau khổ bệnh hoạn của giáo phận cũng vậy. Những cách này đó, khuyến khích họ lo phụng sự và trở lại với Chúa.

⁴ Cầu nguyện riêng cho những trẻ em lâm cơn nguy tử, kể cả chúng chết mà không được nhận Thánh tẩy.

⁵ Dùng mọi cách kêu gọi những người phẫn nộ và thiêu hủy những trụ cột trong những người phản đối những người.

Quy Trình.

Điểm 1: Những người chúng em nhận thấy mình được Thiên Chúa kêu gọi vào Tuần này, sẽ tuyên bố với họ: Nghèo Khó, Vắng Phẫn và Khiếm Tốn. Trước khi họ, phải qua hai năm thử.

Điểm 2: Sự chúng em ở mọi nhà trong hoàn cảnh hiện tại không được quá mức, kể cả ở Bề Trên.

Điểm 3: Chúng Bề Trên và các chức vụ khác sẽ do chúng tôi hoặc Cha Tổng Đợi Diện của chúng tôi tuyên bố sau khi tham khảo ý kiến Cha Quản trị hiện tại, với các chức vụ.

Điểm 4: Với đời sống tinh thần, chúng em phải tùy thuộc Cha Quản trị hiện tại của mình, và hàng năm báo cáo với Ngài về tài sản và tình hình.

Điểm 5: ^a Chúng em được miễn nhiệm vì do nhiệm vụ được biết phải chăm lo những người khác theo mục đích của Tuần này, nên chúng em có thể đi ra làm nhiệm vụ đó, những người phải có phép của Cha Bề Trên. ^b Chúng Bề Trên khi cần ai đi đâu, phải cho một chức khác cùng đi.

Điểm 6: ^a Ngoài thời giờ dành để phục vụ tha nhân, tất cả chúng em phải chăm lo làm việc tay chân, trong những ngày Chúa Nhật và Lễ Buộc. ^b Trong những ngày rảnh, chúng em nên chú ý Môn Côi kính Đức Trinh Nữ và dành nửa giờ để đọc sách thiêng liêng và truy cập các thánh hay sách đạo đức khác.

Điểm 7: Chúng em ngừng mọi việc vào lúc 9 giờ 30 phút tối, xét mình mười lăm phút và các việc trong ngày và được kinh chung mười lăm phút, sau đó đi ngủ.

Những Mục Tiêu của Năm Đợi Sự Ng Thánh Hiện

•Written by Men Thanh Gia Dalat•
••Thursday•, 09 July•, 2015 15:03• -

Đieu 8: ^a Chúng em thức dậy lúc 4 giờ sáng để cầu nguyện, bắt đầu buổi sáng bằng những kinh giáo huấn quen thuộc ngày Chúa Nhật. ^b Rồi, dành một giờ suy niệm và một trong những bài giảng chúng tôi đã soạn về cuộc Thập Thập Ng Khó và Cái Chết của Đức Giêsu-Kitô Chúa chúng ta, do cha Bê Trê, hoặc người thay một để cho chúng em nghe. ^c Sau

đó, chúng em đọc kinh

Cầu Các Thánh

, kinh

Cáo Minh

, kinh

Xin Chúa Xót

Thập Thập

. Tiếp theo, chúng em đọc lời tiên tri của

Chúa Kitô đã vâng lời cho đến chết và chết trên Thập Giá

, và còn đọc lời tiên tri của đó là những sau khi đọc

thánh vịnh Sám Hối

(Tv 50).

d

Trong khi đọc

thánh vịnh Sám Hối

và lời nguyện

Xin Chúa Đoái Xem

, chúng em phải đánh tội để nhận những công hình đau khổ Con Thiên Chúa đã chịu, dâng sự hy sinh như bé nhỏ và khổ đau và những ý nguyện và một của Chúa khi Ngài chịu những đau khổ đó. Chính Ngài cũng muốn rằng chúng ta phải có những tâm tình như Ngài.

d

Nếu có lý do nào cản trở sự làm việc để tội chung hay theo cách thức như thế, chúng em có thể thanh toán nhiệm vụ này bằng cách mang một tờ giấy xấp, hay theo ý cha giải tội làm một việc để tội khác tội nguyện.

Đieu 9: Chúa Nhật Lễ Lá và buổi ngày sau, chúng em làm việc đánh tội gấp đôi và ngày Thứ Sáu Tuần Thánh làm gấp ba, để tôn kính đức biết của cuộc Thập Thập Ng Khó của Chúa, nhất là tôn kính ngày Con Thiên Chúa Chịu Đóng Đinh Thập Giá và Chịu Chết vì tội của chúng ta.

Đieu 10: Chúng em phải có lòng sùng kính đức biết của buổi ngày Lễ Cốt Bì, Tìm Thấy Thánh Giá và Suy Tôn Thánh Giá.

Đieu 11: Chúng em phải ăn hai bữa mỗi ngày: sáng và chiều, kiêng thức suốt đời trừ các ngày Lễ Giáng Sinh, Phục Sinh và Hiện Xuống.

Những Mục Tiêu của Năm Đợi Sự Thánh Hiện

•Written by Men Thanh Gia Dalat•
••Thursday•, 09 July 2015 15:03• -

Đieu 12: Chúng em ăn chay mỗi ngày thứ sáu để kính nhớ cuộc Thập Giá Khó và Cái Chết của Chúa Giêsu-Kitô: những ngày nghỉ cũng như những ngày chay do luật Hội Thánh buộc, chúng em sẽ không ăn đồ ăn có màu sắc.

Đieu 13: ^a Những phẫn nộ và thiêu hủy hội cộng đoàn gia đình Tu hội này, cũng theo một mục đích, làm những công việc, chu toàn những nhiệm vụ và tuân giữ các quy tắc đúng như trên, những người trong một nhà và một cộng đoàn tách biệt. ^b Bởi trên thì bao giờ cũng phải chiến thắng sự nhúng tay của quỷ dữ. Khiến Tinh nguyên tuyền.

Đieu 14: Thánh Giuse được chọn làm Bên Mẹ của Tu hội này, hãy nhớ Nguyện cầu chúng em mà xin Thiên Chúa ban ơn cho Tu hội để thi hành tốt, tiến triển và hoàn thiện.

Kết Luận.

¹ Chúng tôi Giám Mục Hiệp Toà Berythe, Đợi Đợi Tông Toà đã xin để những quy luật trên đây, để giúp ích cho các phẫn nộ và thiêu hủy: những người luôn sẵn sàng thanh khiết hơn những người hội cộng sau khi sa ngã, đã khấn giữ luật Khiến Tinh nguyên tuyền ở đây hoặc sẽ khấn sau này, trong vòng ngoài và mọi nơi thu thập ba miền truyền giáo Trung Hoa. ² Chúng tôi hoàn toàn sẵn lòng để trình bày quy luật này để Tòa Thánh xét duyệt và kiểm duyệt, vì chính Tòa Thánh có quyền phê chuẩn hay bác bỏ những tính chất này.

Bức Tâm Thư

¹ Chúng tôi, Phêrô Lambert, Giám Mục Hiệp Toà Berythe, Đợi Đợi Tông Toà, do xin Thiên Chúa và Tòa Thánh Tông Truyền, gửi lời chào và phép lành đến quý cha Anê và Paula thân mến, là hai người tu tiên gia đình Tu hội Chị em Mẹ Thánh Giá Chúa Giêsu-Kitô.

² Sau khi các con tuyên khấn công khai vào ngày Lễ Tro, trước sự hiện diện của Cha, đáng lẽ

Những Mối Tiêu Cha Năm Đợi Sự Thánh Hiện

•Written by Men Thanh Gia Dalat•
••Thursday•, 09 July•, 2015 15:03• -

nhưng lòng ao ước, Cha còn phải nói với các con đôi lời về việc sống cao trọng và sống trọn lành mà các con nhận được, theo tiếng gọi của Thiên Chúa từ bên nhân hậu.³ Nhưng ngày hôm nay, Cha gặp tình thế bố buộc phải đi ngay để kịp chuyến trở về,

4

nên Cha đã có ý viết mấy lời này, để báo cho các con biết rằng các con không còn thuộc về mình nữa, nhưng hoàn toàn thuộc về Chúa Giêsu-Kitô, vì các con đã hiến thân trọn vẹn cho Ngài,

5

điều này chỉ chuyên chú tìm hiểu và yêu mến Ngài về những cách suy niệm và noi theo cuộc đời đau khổ của Ngài, cùng thực thi các nhiệm vụ của Tu hội.

6

Cha hết sức khuyên các con hãy trung tín với những nhiệm vụ trên, vì biết chắc chắn rằng đó các con và cộng đồng Giáo Hội này sẽ lãnh nhận lợi ích lớn lao.

7

Cha cũng nhận thấy cách rất đẹp của biết, các con hãy hết sức chăm sóc các trẻ sinh, xem họ như những kho tàng thánh thiêng mà Thiên Chúa ký thác trong tay các con.

8

Hãy nhận lấy ghi vào tâm trí họ điều này: Mục đích chính của Tu hội các con, là tìm kiếm niềm bình an thân mình cuộc đời đau khổ của Chúa Giêsu-Kitô và hàng ngày phải dâng việc suy gẫm máu huyết, nước mắt, các việc làm và mọi hy sinh để cầu xin Ngài ban cho lòng tin và giáo huấn từ Ngài ăn năn trở lại.

9

Nhưng điều quan trọng nhất, là các con phải thực hành mọi việc thay cho Chúa Giêsu-Kitô; Ngài muốn đích thân làm những việc này mà không thể được, nên dùng một sự tâm hồn do Ngài tuy nhiên chọn mà ban đấng tinh thần của Ngài là tinh thần trung gian, để tìm kiếm cuộc đời sống và hy sinh của Ngài cho đời sống.

¹⁰ Các con là những người tu thân mến Cha, chắc hẳn các con nhận thấy được rằng, nhận được của mình thật là cao cả và các con đã chết đi để vào thế gian, nghĩa là để vào giác quan, bình tính tự nhiên và lý trí người đời, điều này chỉ còn sống bằng giáo huấn, giảng dạy sáng và sống của Chúa Giêsu-Kitô.

¹¹ Cha xin các con hãy luôn luôn suy nghĩ về điều đó và đừng quên Cha trước mặt Thiên Chúa.

Từ Cha Khổ u Đàng Ngoài, ngày 26 tháng 2 năm 1670.

Đức cha Lambert viết về dòng Mến Thánh Giá

Ba百年 vẫn chấn vẫn kiên thành lập dòng Mến Thánh Giá là những百年 duy nhất mà Đức Lambert viết cho các nữ tu MTG. Ngoài ra, không có百年 nào khác chấn ngài viết cho các nữ tu MTG nữa. Còn những百年 vẫn ngài viết về dòng MTG, chúng ta tìm hiểu đức cha những百年 vẫn sau :

1, Năm 1667 : Thư gửi Đức Pallu.

Trong một lá thư Đức Lambert viết cho Đức Pallu, ngày 15.10.1667, có đoạn như sau :

« Một ít lâu nay tôi chấn toan tính viết cho Đức Cha, bàn về ba việc phức tạp nhưng mà chúng ta có thể đem hiểu cho Giáo Hội về việc quản lý này và ba việc khác chấn chấn đón nhận tin. [...] Việc thứ hai là thiết lập một chấn đoàn các thiếu nữ quản lý ; chấn đoàn này có lẽ cũng vậy và chấn đông hấn chấn đoàn các thầy chấn sinh. Về chuyện này, chúng ta chấn chấn tin chấn chấn hai phần chấn Pháp chấn chấn chấn chấn chấn chấn này. Đức chấn chấn chấn chấn này百年 quản lý chấn chấn thì không khó khăn lắm ; các phần khác chấn chấn chấn chấn chấn chấn chấn chấn chấn chấn Bần Đào Nha và Tây Ban Nha vì các bà Bần Đào Nha đi khắp miền chấn chấn chấn, và các bà Tây Ban Nha còn đi về chấn chấn Phi Luật Tân. » [\[5\]](#)

Đó là phần đầu tiên Đức cha Lambert nói về « chấn đoàn các thiếu nữ quản lý ».

Những Mốc Tiêu Chấn Năm Đệ Nhất Thánh Hiến

•Written by Men Thanh Gia Dalat•
••Thursday•, 09 July 2015 15:03• -

2, Năm 1668 : Ký Sĩ.

Năm 1668, tại Xiêm La, ĐC Lambert được tin của thừa sai Deydier :

« Chúng tôi nhận được tin tức vào tháng Giêng năm 1668 nhận một con tàu người Hòa Lan [...] Qua những báo cáo của thừa sai y [tức cha Deydier], chúng tôi hay... có nhiều người đã dâng hiến để công trình của mình cho Thiên Chúa và một số đồng các quý phái trước đã chấp nhận việc tái hôn lần thứ hai...»^[6]

3, Năm 1669 : Ký Sĩ.

ĐC Lambert đến Đàng Ngoài cuối tháng 8 năm 1669. Ngài nói với các tín hữu Đàng Ngoài rằng :

« Trái lại, [những] đón nhận và giám mục mà Tòa Thánh gửi đến, thì [họ] sẽ có được một mặt do ĐC Giáo Hoàng tuyển chọn. Vì đó, phù hợp theo phần mình, ngay từ bây giờ sẽ lo liệu cho những nhu cầu thiêng liêng của một mặt người, ban cho một người những thừa tác viên Phúc Âm và những linh mục chính xác các giáo xứ và những quý tộc này, rồi thiết lập một chủng viện để dạy dỗ những thiếu niên về chính nghĩa và vào được học giúp họ có khả năng phục vụ Giáo Hội này vào một ngày nào đó. Vì giám mục này sẽ chăm sóc các thiếu niên và các quý phái nào muốn giữ gìn đức sống đời mình vì tình yêu hiến dâng cho Chúa Giêsu Kitô. »^[7]

4, Năm 1670 : Văn kiện công đồng Phụng Hiến.

Trong văn kiện công đồng Phụng Hiến ngày 14.02.1670, điều 18 :

Những Mục Tiêu của Năm Đệ Nhất Công Thánh Hiến

• Written by Men Thanh Gia Dalat
• Thursday, 09 July 2015 15:03 • -

« Các vị quí nhân trẻ tuổi nhất cũng hãy quan tâm nhiều tới các trình độ và quá trình đã tự nguyện quyên góp để xây dựng, dâng mình phụng sự Thiên Chúa và sống chung thành công đoàn, theo bản quy luật do chúng tôi soạn để dành cho mục đích này. »[\[8\]](#)

5, Năm 1670 : Ký Sĩ.

Sau khi đã lập dòng Mến Thánh Giá và trở về khi rời Đàng Ngoài để trở về Xiêm La, ĐC Lambert có lời nhắn nhủ rằng :

« Chúng tôi nhìn mà thán phục những kẻ đã lập gia đình rồi mà tự nguyện rời nhau để hiến thân cho duy nhất một Thiên Chúa và giữ gìn tình yêu của mình. Chúng tôi được an ủi thấy nhiều người như thế đã khấn hứa với Chúa để sống thánh thiện chung với nhau. »[\[9\]](#)

6, Năm 1670 : Giám Đốc Giáo Hoàng.

Ngày 12.10.1670, tại Xiêm La, ĐC Lambert viết thư gửi ĐC Giáo Hoàng trình bày nguyện vọng thăm Đàng Ngoài của ngài. Trong thư này, ngài xin ĐC Giáo Hoàng cho phép thành lập dòng MTG với những điều sau :

« Tu học thì hai đức lợi ra để mưu ích cho những người nghèo khổ ở Đàng Ngoài, mà tự nhiên năm rồi, dòng này đang chờ đợi một ai đó chịu cho họ con đường để đi tới sống trọn lành hơn. Sau khi tìm hiểu về đạo đức và lòng nhiệt thành của họ đối với các việc thu thập về Thiên Chúa ; nhận được các đức tính của thật xác, tinh thần và bậc sống mà người nghèo khổ, cũng như ý định của Thiên Chúa thì trời cao dành cho tình nguyện, con nghĩ rằng không nên chờ đợi cho họ được quy tụ lại sống chung với nhau, vì họ đã bắt đầu phụng sự Thiên Chúa thì cũng sẵn lòng làm như vậy, vì một sự quy luật được ban thêm cho họ đúng ý Giáo Hoàng, trong mục đích tình hình quyên góp các ngài giáo chủ phải nhận họ . »

[\[10\]](#)

Những Mục Tiêu của Năm Đệ Nhất Công Thánh Hiến

• Written by Men Thanh Gia Dalat
• Thursday, 09 July 2015 15:03 • -

7, Năm 1670 : Gửi cha Lesley.

Trích thư gửi cha Lesley tại Rôma, ngày 20.10.1670 tại Xiêm La :

« Cha cũng sợ hãi lòng không kém khi biết một sự quở phạt do Đức đã đặt nên trong cho đời sống tu trì tại vùng quốc này. Sau khi nhận thấy họ được Thiên Chúa ban ân sống lời cầu nguyện, chấp nhận công đức và sau khi chịu xét cách sống của họ tại nơi này, tôi đã ban cho họ bản quy luật mà nay tôi trình Tòa Thánh, để xin kính duy trì và xác nhận nên Tòa Thánh xét là thoả đáng. »[\[11\]](#)

8, Năm 1671 : Lập dòng MTG tại An Khê.

Trích tập tễn *Cuộc mở rộng sang xứ Đàng Trong* (Expédition in Cochinchinam) của ĐC Lambert (AMEP, tập 876, tr. 687-714) :

« 1. Về trình nọ.

Các thầy sai nghe nói về vài trình nọ là những người đi đến thân cho Thiên Chúa bằng lòng và khấn vĩnh viễn nên giữ đức đời trình

Một tin thốt ra hiếm và bất ngờ về một điều được coi là không thể có được tại vùng quốc này đã khiến Đấng giám mục Bêryte lo tìm kiếm nên trình nào là sự thật.

Ý định của các trình nọ thốt ra bí mật, chỉ duy nhất tác giả là Thiên Chúa biết đến mà thôi. Bởi vì các ngài đã một mực tin chắc những người hôn phu do cha mẹ các ngài được nghe. Chúng tôi thấy có điều lạ lùng trong những gì họ nói về đây đã khiến các ngài tin chắc về việc hôn nhân.

Những Mốc Tiêu Chấn Năm Đón Giáng Sinh Thánh Hiên

•Written by Men Thanh Gia Dalat•
••Thursday•, 09 July•, 2015 15:03• -

Sau khi thăm trường đi tra, tám nàng thu các làng khác nhau đến các nhà di rã. Đó là những nàng đã quy tđnh sống cuộc đđi luôn luôn đđc thân. Đđc giám mđc Bđryte nói rđng ngài mong đđc đđc các nàng hđy đđn gđp ngài cùng mđt lúc đđc nghe ngài giđng huđn vđ đđi sống nđi tâm. Các nàng đđ nhanh nhđn vđng đđnh. Và vào ngày đđ đđnh, đđ đđc tăng sđc bđng các bí tích sđm hđi, thánh thđ và thêm sđc, cùng vđi hai bà góa phđ bđn hđu cao niên đđi kèm [12] , các nàng cùng hđp đđn trđ đđc mđt đđc giám mđc. Nàng đđn tuđi nhđt đđc 24 hay 25 tuđi. Các nàng báid đđy sđt mđt đđt theo kiđu chào bđn xđ và khđc lđc sđ đđt mđ đđt. Tiđp theo, các nàng đđ đđn Chúa rđt nhđn đđ đđ đđ đđn mđt ngđđi, ngđđi mà trđ đđc đđy nhđu năm các nàng đđ đđi tin đđn [13] . Các nàng tin đđng ngđđi đđ là ngđđi thđy hđ đđn đđn sđ sđm kéo các nàng ra khđi nhđng mđ nh đđ đđ trđn gian, và sđ sđm chđ đđy các nàng cách thđc nào sđng đđp lòng Thiên Chúa, đđu duy nhđt mà các nàng tha thđt ao đđc.

Đđc giám mđc dò hđi xem nguyên nhân nào thúc đđy các nàng đđn hiđn cho Thiên Chúa. Vđi lòng trong trđng chân thành đđ thđ đđng và lòng khiêm đđn hiđm có, các nàng thđ đđ nhđng tình cđm thđm kín nđi con tim các nàng ra vđi ngài. Thđt rõ ràng là đđn thánh mđ nh mđ và vinh quang cđa Thiên Chúa đđ xuđng nđi các nàng mà các nàng đđ đđng nhđn đđy.

Nhđng đđi đđi thđđi đđt lành và đđu dđng đđc mđ rđng vào lòng nhđn lành Thiên Chúa qua bí đđt bao nhiêu đđu hđu và chđng tá thđm kín, làm cđm đđng nhđng ngđđi nghe đđn nđi chđng còn chỉ đđm hđ đđn sđ trđn lành riêng cđa hđ hđn. Chđc chđn rđng nhđng đđi thiên thđn đđ đđa linh hđn lên cao trên chính con ngđđi mình, vđi mđt hđ đđng vđ khđn đđ Thiên Chúa, gđt bđ khđi nhđng tình ý vđ đđt cđ mđi sđ xđu xa hđn hđ nhđt.

Nhđng đđu tuy đđ đđu đó, đđi khi Đđng Cđu Chuđc trđn gian ban cho nhđng ngđđi làm vđc tông đđ đđ đđc hđ đđng nđm, khi ngài cho hđ ý thđc đđ đđc nhđng đđ đđng đđi khđn đđng ngài đđng trđ đđc mđt nhđng kđ ngài tuy đđn chđn. Thđc vđy, sđ hiđu bí đđt nhđng mđu nhđm Thiên Chúa phát sinh ra nhđng hoa quđ mà chính yđu là đđc khiêm nhđng sâu thđm nhđt trong tâm hđn, là lòng thđ kính, là lòng trí ân và là lòng nđng nđn yêu mđn thánh ý ngài.

2. Mđt hđi đòng nđ.

Sau nhđng đđi đđi thđđi và trđ đđc nhđng khuynd hđ đđng sđu xa, đđng trđn trđng và đđng nhđt nđi tâm hđn các trđn đđ, Đđc giám mđc Bđryte nói rđng nđu ngài xét theo sđ khđn ngoan con ngđđi, ngài không thđy ngđđi ta có thđ thđa mđn nguyđn vđng cđa các nàng là sđng chung và ra khđi nhà cha mđ. Phđi vđ đđt lên cao hđn lý trí con ngđđi và phđi theo nhđng phđ đđng đđn mà đđc tin sđp sđn nhđ cđu nguyđn, đđ thánh đđ, nhđn bí tích sđm hđi, đđ nhđ đđ có thđ tìm đđ đđ đđc sđ hđ đđng đđn cđa Thánh Thđn Thiên Chúa. Và mđt tuđn cđu nguyđn nđu nhđt đđ đđc công bđ đđ nđi xin sđ che chđ cđa Đđc Thánh Đđng Trđnh và cha thánh Giuse vinh hđn.

Tuđn cđu nhđt chđa chđm đđt, Thiên Chúa đđ khđng nhđn đđi cđu xin cđa các nđ đđ hđn mđn. Bđi vì, ngay vào nhđng ngày đđu tiên, đđ nđy ra trong tâm trí Đđc giám mđc ý đđ đđng phđi biđu đđ ý kiđn cđa ngài cho các góa phđ Lucia và Martha, mđt bà đđ đđc 67 tuđi và bà kia đđ đđc 50 tuđi. Vì chuyđn đđy, bà thđ nhđt xin giúp nđi đđ, cđa cđi, vđi sđ lo đđng và đđn tâm sđn sóc ; rđi cách đđ mđy ngày sau, bà xin đđng cúng mđt ngôi nhà và khođng đđt kđ cđ nh chđng 74 thđ đđc vuđng vđc gđn gđng[14] .

Những Mốc Tiêu Chấn Năm Đệ Nhất Thánh Hiến

•Written by Men Thanh Gia Dalat•
••Thursday•, 09 July•, 2015 15:03• -

Đức giám mục Bêryte nghĩ rằng cần ghi lại thích rõ vì các sự kiện đáng chú ý này vì lợi ích cho các bạn đời.

Số thì đức cha sắp đặt như vậy, các trình bày và vấn đề trở nên gian. Đợi vài phần lớn các năng, những người và phía cha mẹ đã đức cha ghi lại. Vì một lòng tin nguyện nguyện, tất cả các năng cùng đến cùng người nhà bà Lucia, người họ họ người thánh Chúa một cách đức cha và chân thành.

3. Một phần tử.

Có một phần tử 25 tuổi mà chúng đã bỏ đi lúc cha mẹ 16 tuổi. Sau khi họ thăm họ người và đức cha [các người] này và vấn đề chúng tôi, cha mẹ đức cha sai. Đức cha hỏi cha mẹ là ai, cha mẹ đã trả lời rằng cách đây ba năm, cha mẹ đã đức cha Hainques của tôi. Từ ngày đó, cha mẹ đã xa lánh chúng tôi trở nên gian và hôn nhân.

Cha mẹ một mình xin đức cha phép đức cha mái nhà nhà, bên cạnh ngôi nhà của các trình bày, đức cha người cha theo các trình bày người cha mình. Nhưng biết đức cha cách và đợi sự người cha, chúng tôi đã người cha xin cha mẹ.

Thiên Chúa đã người cha dùng những cách thức đó để thiết lập nên một đức cha đoàn các phần tử tuyên bố đức cha và khi đó. [\[15\]](#)

9, Năm 1672 : Cha Agata 45 tuổi.

Trong chuyến thăm Đền Trong lòng đức cha, khi tôi hỏi An trên đức cha người cha Xiêm La, Đức Lambert đi thuyền ghé vào Nhà của Mẹ. Tôi đây, ngài gặp cha Agata mà ngài kể chuyện như sau :

« Các cha sai còn như đức cha một niềm vui mà người cha không phải là như đức cha ý người cha cha Agata. Quả thật, cha mẹ là người cha nguyên quán làng Nhà của Mẹ ở gần đây, cha mẹ 45 tuổi. Lúc còn trẻ, cha mẹ đã bỏ lời người cha đức cha người cha Hôn Phu Kitô (sponsi Christi), nên cha mẹ

Những Mốc Tiêu của Năm Đón Giáng Sinh Thánh Hiên

•Written by Men Thanh Gia Dalat•
••Thursday•, 09 July 2015 15:03• -

hiên cho Thiên Chúa bằng lòng khi tôi nhún nhảy cách đây đã 25 năm, lúc tôi mới 20 tuổi. Tôi theo cái cao của tôi khi tôi nhảy, tôi đã quên lòng tôi sống này. Tôi sợ, lòng nhân lành rất bao la của Thiên Chúa đã gìn giữ tôi, đã dành riêng tôi vào việc đi hành và gìn giữ các trình n. Các trình n này đã lui mình n trong làng Anki [sic] tỉnh Quảng Nghĩa, nơi của gia của bà Lucia. Tôi sợ, tôi Agata đã thừng xuyên và kiên quyết tôi chỉ sống mình này, tôi chỉ nhún nhảy trách vì mình nhún nhảy của Đấng Giám Mục Bêryte mà thôi.

Chỉ đấng tuyền chọn vào sống mình này thôi, lúc ban đầu Đấng Giám Mục xét là tôi chỉ làm bạn trên với hai chị em bạn có nhân đức đáng quý, và hiện nay, con sống các trình n, tôi chỉ bạn trên ra, lên tôi 12 ngày. »[16]

10, Năm 1672 : dòng MTG Xiêm La.

« Chúng tôi đến ngôi nhà hay đến đoàn các thiếu nữ trẻ ở Xiêm trong khu vực Thánh Giuse.

Ngày 7 tháng 9 năm 1672.

Như Thiên Chúa giúp, tôi trở nên đã được khám phá. Những kẻ thù của Chúa Giêsu đã dùng những người này để thách M Paula để Giêsu hứa làm lung lay ý những của Mẹ muôn đức nhún nhảy việc chăm sóc các thiếu nữ trẻ hiện cho Thiên Chúa. Mẹ có tâm hồn mình mới, giữ bạn đức tính khôn ngoan trên gian và tình cảm gian dối. Mẹ đã lui chân vào trong một căn nhà đức sống cho Mẹ, trong khi chị em người ta làm xong một ngôi nhà riêng và tiến nghi hiện.

M là một phụ nữ can đảm, đẹp hơn 40 tuổi. Mẹ đã tìm được một người giúp đỡ và là một đức bạn 50 tuổi, bà này đã dồn thân vào việc bác ái giúp đỡ tha nhân từ lâu rồi. Họ sống sống đi hành trình cách sống vàng, với ba thiếu nữ trẻ có đức người bạn x đã được đón nhận. Tôi hiểu ngày nay, bằng ý kiến và công việc, các cô đã trở thành những người đức bạn. Những cha mẹ và những các tha sai, các cô xin được phép dâng mình trên v cho Thiên Chúa trong ngôi nhà này cho đến khi chết, tha thiết xin được những ân huệ những đức bạn của các cô. Do vậy, chúng tôi hy vọng sống sống thành lập được một cộng đoàn các trình n chỉ lo việc phụng sự Thiên Chúa.

Một điều duy nhất làm giảm bớt niềm vui chúng tôi, đó là tiến bộ của chúng ta không hoàn thành công việc của tôi cho tôi cùng. Tuy nhiên, niềm hy vọng sống mình trong lòng chúng tôi, bởi vì Thiên Chúa quan phòng sống cho hoàn tất chuyện này. Ngài sống ban đầu tràn ngập phụng sự tiến đúng lúc được sống và báo tiến công trình này bằng những cách tha mà chúng tôi không biết được. Các tha sai đang có ba cộng đoàn nhỏ của này tiến x Đàng Ngoài và một cộng đoàn tiến x Đàng Trong, tất cả đều sống vàng.

Những Mục Tiêu của Năm Đầu Sự Sống Thánh Hiến

•Written by Men Thanh Gia Dalat•
••Thursday•, 09 July 2015 15:03• -

Chúng tôi đã có kinh nghiệm và sự quan phòng êm ái và dịu dàng của Thiên Chúa trong việc mở tâm hồn yêu mến đức hồng nh và việc đở đỡ đã dâng tặng mình ngàn quan tiền. Những người phụng n này giờ đã tuyên khấn sống đời n tu trong ngôi nhà dòng danh tiếng và đở đỡ ở Paris^[17]. Thật đúng là một tác động của Chúa Thánh Thần, vì bà không hề hay biết gì về chuyển n [Động Môn Thánh Giá] này hay về ý hướng của chúng tôi.

Hầu như tất cả những căn bệnh của các thiếu nữ là những bệnh ân của Thiên Chúa giúp họ nên can đảm hơn mỗi ngày, dám đem những công việc lớn hơn họ tìm sáng danh Chúa, cho dù các công việc này vượt quá sức của các thiếu nữ. »^[18]

11, Năm 1675 : *Nhật Ký của Xiêm.*

« Ngày 05/02/1675 : Chúng tôi đã săn sóc những bệnh nhân và đã tiếp nhận một thiếu nữ. Việc kể 17 tuổi, cô đã xin được vào nhà các nữ tu (recueillies) để phụng sự Chúa.

Ngày 20/02/1675 : Chúng tôi bận lo việc quy tụ chuyển hôn phối của một anh thanh niên trẻ tuổi và một cô gái trẻ thuộc khu vực ở Bồ Đào Nha. Anh ta đã bắt cóc cô gái, với sự đồng ý của cô ta, những người có ý muốn của hai bà cô của cô gái này là hai người khác hàng còn lại của cô. Chúng tôi đã ra lệnh cho cô gái này phải vào trong nhà các nữ tu và chúng tôi sẽ xem xét về này. »

Ngày 23/04/1675 : Chúng tôi đã nhận một góa phụ công giáo người Xiêm 40 tuổi và đưa con gái nuôi 10 tuổi của bà vào nhà các nữ tu, và đưa con trai 14 tuổi của bà vào chủng viện. »

Ngày 22/05/1675 : Chị Paula của Giêsu, bệnh trên nhà các nữ tu, đã được phép ra khỏi nhà để đi chữa bệnh tại khu vực ở Bồ Đào Nha.

Ngày 05/06/1675 : Bà và ông thuyền trưởng người Pháp đang bị ốm tại Manila đã vào trong nhà các nữ tu cùng đưa con gái của bà, với ý định dạy dỗ những trẻ em gái trong niềm kính sợ Thiên Chúa. Đây là điều bà muốn làm ngay cả khi chủng bà trở lại. »

[\[19\]](#)

Nhật ký Mục tiêu của Năm Đền Thánh Hiên

•Written by Men Thanh Gia Dalat•
••Thursday•, 09 July 2015 15:03• -

12, Năm 1675 : Nhật Ký tại Đàng Trong.

« Năm 1675.

Ngày 30/10 : Ngày 20 tháng 9 vừa qua, cha Luca Bân người Đàng Trong đã tìm mang theo tin tức của cha Bouchard, cha Bourchard đã thành lập một công đoàn các trinh nữ tại « Fou Den », gồm 7 người.

Ngày 05/11 : Một trinh nữ 18 tuổi đã nài xin Đức Giám Mục Béryste đưa nàng thoát khỏi sự ép buộc của cha mẹ nàng muốn nàng lấy chồng, đi u mà nàng không hề muốn nghe nói tới, bởi vì nàng nói từ khi mẹ lên 4 tuổi, nàng đã hứa gả mình dâng trinh vì Thiên Chúa. Nàng tên là Phan-xi-ca và là con gái của ông Dominicô, Đức Giám Mục đã chấp nhận tại nhà ông ta.

Ngày 11/12 : Sau thánh lễ [tại Bàu Tây], Đức Giám Mục Béryste bắt đầu thăm hỏi các trinh nữ đang ở tại nhà thờ dâng kính thánh Giuse. Các chị là 10 người, không kể chị b. trên. Chúng tôi tin ở Chúa vì các chị sống rất tốt [...]. Buồn chi, chúng tôi tiếp tục thăm hỏi các trinh nữ, chúng tôi nói chuyện riêng với từng chị.

Ngày 12/12 : Đức Giám Mục tiếp tục cuộc thăm hỏi các trinh nữ và truy vấn cho chị b. trên đức tin do thoái nhiệm mẹ u cho mẹ, sau bốn tháng kể từ ngày hôm nay. Ngài truy vấn cho bốn chị sẽ tuyên khấn vào ngày mai trong thánh lễ và bốn chị khác phải ra khỏi nhà vì đã không muốn ăn cơm chung với các chị khác, mặc dù họ vẫn phớt lờ tình hình khác.

Ngày 13/12 : Chúng tôi đã nhận các lời khấn của bốn trinh nữ là những người đã được phép cho khấn. Các chị đã tuyên khấn với niềm vui mừng sáng, khi các tín hữu hiện diện thánh lễ do Đức Giám Mục cử hành. [...]. Công thức khấn của bốn trinh nữ bằng tiếng Đàng Trong là :
Tôi là Anna trong tay Đức Thầy Vispo khấn hứa cùng Đức Chúa B. và g. mình dâng trinh từ nhỏ khi cha mẹ cùng chị em làm mẹ tôi sống.

Bà Kí, một góa phụ th. giá, đã đến thăm Đức Giám Mục với ba cô gái và một góa phụ là những người đang sống tại nhà bà với niềm vui mừng Chúa ban. Họ đã xin cho họ một chị b. trên có thể đến đ. t. h., vì họ thú nhận rằng không ai trong họ có khả năng làm việc này.

Ngày 14/12 : Sau thánh lễ, Đức Giám Mục gặp các trinh nữ tại chỗ ngồi của trong nhà thờ, ngài ban cho họ những lời dạy dỗ và b. o. lành thánh. Sau đó, ngài ra đi vào lúc r. ng. đông, đến với Chu Mê [...]. Ba trinh nữ có vẻ có niềm tin ở Chúa trong giáo xứ này đã tìm kiếm Đức Giám Mục

Những Mục Tiêu của Năm Đợi Sự Thánh Hiện

•Written by Men Thanh Gia Dalat•
••Thursday•, 09 July•, 2015 15:03• -

trong nhà thờ lúc ngài đang cứu nguy. Họ xin ngài cho họ vào cộng đoàn Bàu Tây để dâng hiến trở lại mình cho Thiên Chúa. Chúng tôi đã tra hỏi họ về việc này và xem xét nguyện cầu của họ, nguyện cầu của họ xem ra thật đẹp. Đức Giám Mục đã dạy họ hãy đến cha mẹ họ tiếp ngài.

Ngày 15/12 : Sau khi xem xét nguyện cầu của ba trình nọ và với sự đồng ý của cha mẹ họ, chúng tôi nhận họ vào thời kỳ huấn luyện tại nhà các goá phụ Bàu Tây, họ sẽ phải đến đó ngày mai hay ngày mốt.

Ngày 17/12 : Chúng tôi cũng đã ban chấp hành cho chấp bệ trên các bà goá Bàu Tây để nhận vào thời kỳ huấn luyện năm nhà thờ : Maria Con Toi 23 tuổi, Anê Sion Chao 19 tuổi con gái ông Igna-xi-ô, Angéla Con Vọng 20 tuổi, (cả ba đều thuộc làng Chu Mê, đã được nhận ngày 15 tháng này sau khi xem xét nguyện cầu của họ), và Élisabét Con Ven 19 tuổi người Quế Ngãi, được nhận ngay hôm qua.

Ba trình nọ đã ra khỏi cộng đoàn Bàu Tây, (theo lệnh của Đức Giám Mục, vì họ đã muốn ăn cơm riêng), đến xin Đức Giám Mục cho phép tuyên khấn như các trình khác hôm lễ thánh Lucia. Chúng tôi xét là không nên chấp nhận lời xin của họ, chấp bệ trên nhận thời kỳ các trình này không có tinh thần cộng đoàn.

Chị Bôna Con Doi 20 tuổi, con nhà bà Kí theo lệnh của cha Courtaulin, đã xin được tuyên khấn (chị đã sống gần 4 năm thời kỳ huấn luyện) và xin đến với các trình nọ Bàu Tây. Đức Giám Mục đã chấp nhận lời xin này.

Chị Bôna Con Lan khoảng 21 tuổi, không có cha có mẹ, sống tại nhà bà Kí, đã khóc lóc tha thiết xin vào sống với các trình nọ Bàu Tây. Chúng tôi đã chấp nhận điều đó, nhưng hoãn việc tuyên khấn vì ngày hôm trước chị đã tuyên bệ chấp bệ muốn tuyên khấn nhưng lo việc ăn uống riêng. Trong số trình nọ tại nhà bà Kí, chị có chị Bôna Con Doi là người đã tuyên bệ sẵn sàng tuyên khấn mà không đòi điều kiện này. Đó là lý do khiến chị đã được nhận cho tuyên khấn.

Ngày 18/12 : Chị Bôna Con Doi đã khấn trong thánh lễ do Đức Giám Mục cử hành theo cùng công thời kỳ chấp bệ đã tuyên khấn tại Bàu Tây, trước sự hiện diện của các tín hữu và chấp bệ trên của cha mẹ và một vài trình nọ khác, các trình nọ này là những người đã huấn luyện chấp bệ và đã đưa họ về nhà của họ. [...]

Lúc 8 giờ sáng, chúng tôi ra đi và buổi chiều thì tiếp nhận làng nhận tên Chao Là có chấp hành 10 người công giáo. Sau khi Đức Giám Mục đến một lúc, bà goá Lucia 45 tuổi, con gái ông Tôma đã chấp bệ vì đạo, cũng đến theo yêu cầu của Đức Giám Mục ngày hôm qua. Ngài muốn thuyết phục bà làm bệ trên một số các trình nọ, việc mà bà được xem là người có khả năng nhất trong thời kỳ này. Bà trở lại nhìn bà sẽ làm những gì bà có thể để vắng mặt giám mục của bà, nhưng bà phải dàn xếp việc này với các người họ hàng của bà, vì họ gây ra nhiều ngăn trở. Bà sống trở lại trong vài tháng tiếp theo. Bà có một người con gái 20 tuổi thuộc số những cô gái hoàn hảo nhất có thể gặp được. Cô gái này đã khấn hứa gia đình mình đang trình, nhưng họ hàng muốn ép cô phải lập gia đình, điều này làm cho cô rất bối rối và cô gái này gần như không để cho ai gặp được.

Nhật ký Mục tiêu của Năm Đệ Nhất Thánh Hiến

•Written by Men Thanh Gia Dalat•
••Thursday•, 09 July 2015 15:03• -

Ngày 22/12 : Chúng tôi gặp thầy mẹ trình n 18 tuổi đã b khi x ng t i r ng nàng đã h a gi đ c khi t t nh vì Thiên Chúa, khi m t ông quan tìm ki m nàng, nh ng nàng t ch i và nàng lo s s c ng b c hung b o nào đó. Nàng đã nh cha m nàng xin v i Đ c Giám M c cho nàng v i các trình n khác, chúng tôi đã cho phép nàng lo li u v i c đó. » [\[20\]](#)

13, Năm 1676 : *Nhật Ký t i Đàng Trong.*

« Năm 1676.

Ngày 03.07 : Đ c Giám M c ra đi v i cha Courtaulin và cha Vachet đ đ n H i An. [...] Chúng tôi nói chuy n nhi u v i nhau đ tìm ra đ c vài ph n có th đ n đ t các trình n. Chúng tôi đ m t t i bà Tru và bà Phú Yên đang ở H i An.

Ngày 04.07 : Bà goá Li cho chúng tôi hay r ng t i làng Ken Rou có m t ph n tên là Hêlêna Dy Tiam là ng i hy sinh làm v i c lành phúc đ c. Bà Li tin r ng bà ta thích h p cho v i c đ i u khi n các cô gái. Bà đã ngoài 60 tuổi. Bà không bao gi đ p gia đình, nh ng khi giúp v i c cho các cha dòng Tên, bà đã ph m t i v i m t ng i h c trò c a các cha và có m t đ a con, chuy n đã r t lâu r i. Nh ng bà đã s a đ i b ng nh ng v i c t lành và b ng g ng sáng c a bà t b y lâu nay.

Ngày 06.07 : Chúng tôi nói v i bà Li lo v i c đ i u khi n các cô gái khi bà nh n đ c c ch th c a giám m c.

Ngày 19.07 : Cha Courtaulin cho xây m t nhà th trên m c a cha Guiart đ tín h u có th h i h p nhau n i đó. Đây là m t n i r t an toàn và n khu t. Cha cũng nghĩ s đ ng m t ngôi nhà cho các trình n, vì cha tìm đ c m t bà goá đ c h nh có th chăm sóc h .

Ngày 31.07 : Chúng tôi nh n đ c th c a cha Courtaulin báo tin đang lo làm m t ngôi nhà th t i Bàu Ngh và m t căn nhà c nh đó đ đ p m t c ng đoàn các trình n.

Nhật ký Mục tiêu của Năm Đền Thánh Hiên

•Written by Men Thanh Gia Dalat•
••Thursday•, 09 July•, 2015 15:03• -

Ngày 26.02 : Đền Giám Mục kín đáo đi đến con thuyền của cha Courtaulin. Cha này cho ngài biết những phúc lành của Thiên Chúa ban cho cha từ khi cha ở Bà Nghé và vùng phụ cận. Cha đã rửa tội 365 người, xây một nhà thờ và kiến trúc đó là một căn nhà công đoàn các trinh nữ Miền Thánh Giá, hiện nay cha đặt một bà ở trên và ba trinh nữ xuất sắc ở đó.

Ngày 29.02 : Chúng tôi đã nhận một trinh nữ vào thụ lý, trong mấy hôm nữa nàng sẽ được cha nàng đến từ Bà Tây về với các trinh nữ khác trong vòng 3 tháng, sau đó nàng sẽ được gửi về căn nhà mới ở Bà Nghé.

Ngày 02.03 : Bà ở trên các trinh nữ Bà Nghé đã đi thăm Đền Giám Mục với ba cô gái của bà, chúng tôi rất cảm kích.

Ngày 03.03 : Chúng tôi cho bà ở trên Bà Nghé và các cô gái của bà ra về sau khi họ lãnh nhận các bí tích.

Ngày 11.03 : Chúng tôi nhận được thư của cha Courtaulin về ngày 3 tháng này. Cha đã tiếp các trinh nữ Quê Ngái đến thăm, cha nói về những cách tích cực rằng họ sẽ mang một cách lành thánh và họ cần chúng tôi cảm ơn họ trong việc hy sinh hãm mình mà họ muốn làm cách đức bít. Chúng tôi quyết định viết thư cho các giáo hữu Bà Nghé nói họ đang vui và vàng hời hợt nhau trong ngôi nhà thờ mới họ làm và hãy chờ đợi, để chúng tôi sẽ dâng cho các trinh nữ, các trinh nữ này sẽ sớm đến cư trú ở đó.

Ngày 24.03 : Chúng tôi nói bà Hêlêna xin Bát Quy hãy về với các trinh nữ từ nhà của bà cho từ khi cha Courtaulin trở về. Cha này đã chọn bà làm ở trên ngôi nhà thờ hai của các trinh nữ mà chúng tôi đã quyết định dời ra từ Bà Nghé nên an táng cha Guiart.

Ngày 20.04 : Về việc sắp xếp của dân làng Lâm Tuy, chúng tôi quyết định nhập nhà công đoàn các trinh nữ kiến trúc nhà thờ. [»\[21\]](#)

14, Năm 1676 : Đền cha Laval.

Trích từ ghi chép ĐC Laval, đền di sản tông toà Canada. Thư gửi ngày 14.11.1676 từ Xiêm La :

Nhật ký Mục Tiêu của Năm Đón Giáng Sinh Thánh Hiên

•Written by Men Thanh Gia Dalat•
••Thursday•, 09 July•, 2015 15:03• -

« Tháng năm vừa qua tôi rất mừng Đàng Trong yêu quý của tôi. Với niềm vui khôn tả, tôi thăm viếng họ và các tín hữu trong nhiều tuần lễ. Tôi được họ tiếp đón nồng hậu đoàn trình niềm vui niềm tin đang vươn lên cao trên đường tiến đến cùng Thiên Chúa. Lòng sốt sắng của họ khiến tôi cảm động. » [\[22\]](#)

15, Năm 1676 : Bà Longueville.

Trích thư gửi bà công tước Longueville tại thành phố Rouen (Pháp). Thư gửi ngày 16.11.1676 tại Xiêm La :

« Bà Công Tước vui mừng nghe tôi đưa tin cho bà hay về vài công đoàn trình bày của chúng tôi Đàng Trong, niềm vui niềm tin tâm hồn họ. Họ mang danh hiệu Chúa Em Mẹ Thánh Giá Chúa Cứu Thế, Đấng mà họ công nhận noi theo đấng sống và các đau khổ của Ngài. » [\[23\]](#)

16, Năm 1677 : Nhật Ký tại Xiêm.

Trích từ Nhật Ký của ĐC Lambert :

« Ngày 29.04.1677. – Chúng tôi đã đem lá thư của các nhà tu Mẹ Thánh Giá Con Thiên Chúa viết cho ĐC Giám Mục Béryste, số các nhà tu là 82 người, lá thư đầy sự dịu dàng an ủi. »

« Ngày 18.07.1677. – Chúng tôi đã truy cập linh mục cho hai thầy giảng phó tại ngoài Đàng Ngoài và chúng tôi đã hỏi chuyển tin hai tân linh mục về việc truy cập giáo tại đó và về các nhà tu Mẹ Thánh Giá, tất cả là 6 nhà, các nhà tu giữ một đức sống đầy gương sáng. » [\[24\]](#)

Những Mốc Tiêu Chẩn Năm Đệ Nhất Công Thánh Hiến

•Written by Men Thanh Gia Dalat•
••Thursday•, 09 July•, 2015 15:03• -

Tại nhà dòng Mến Thánh Giá Đà Lạt miền Portland Oregon,

Ngày 6 tháng 7 năm 2015.

[1] Xem Adrien Launay, *Histoire de la Mission du Tonkin. Documents historiques*, (1658-1717), Paris, Maisonneuve, 1927, (rééditions en 2000) , tr. 108.

[2] Jean-Joseph Rousseille, *Collectanae : constitutionem, decretorum, indultorum, instructionum Sanctae Sedis*, Hongkong, 1905, tr. 439-440.

[3] Bản dịch của Nhóm Nghiên Cứu, *Từ Sử* - *Bút Tích Đệ Nhất Cha Phêrô-Maria Lambert de la Motte, Đệ Nhất Sáng Lập Dòng Mến Thánh Giá* 1998, tr. 116.

[4] Adrien Launay, *Histoire de la Mission de Cochinchine. Documents historiques*, tome I, (1658-1728), Paris, Téqui, 1923, tr. 275.

[5] Trích thiếp gửi Đệ Nhất cha Pallu, ngày 19.10.1667 : AMEP, thiếp 857, tr. 224-225.

[6] AMEP, thiếp 121, tr. 746 (họ cũ : AMEP, thiếp 677, tr. 43).

[7] AMEP, thiếp 677, tr. 203.

[8] AMEP, thiếp 677, tr. 207. Bản dịch của Nhóm Nghiên Cứu, tr. 116.

•Written by Men Thanh Gia Dalat•
••Thursday•, 09 July•, 2015 15:03• -

[9] AMEP, t.p 677, tr. 215.

[10] AMEP, t.p 650, tr. 186. Bản dịch của Nhóm Nghiên Cứu, tr. 131.

[11] AMEP, t.p 858, tr. 189. Bản dịch của Nhóm Nghiên Cứu, tr. 135.

[12] Hai bà góa này không thuộc nhóm những nữ tu Mẹ Thánh Giá đầu tiên tại Đàng Trong. Lòng tu và đáng kính, họ chỉ là người đứng ra dọn các chõ em trở lại ra mắt Đức cha Lambert theo phong tục cũ truyền của Việt Nam mà thôi.

[13] Các nàng « đã cho viết đơn ngài Xiêm La, mấy năm trước, qua cha Hainques, ý định của họ, theo đó họ đã khám phá ra niềm vui được tận hiến cho Thiên Chúa một cách trọn vẹn nhất. » (Đào Quang Toản, *Mẹ Thánh Giá thế kỷ 17*, xuất bản năm 1998, tr. 32).

[14] « adjuncti agri quinquaginta circiter passibus in quadrum constantis ».

[15] AMEP, t.p 876, tr. 692-693.

[16] AMEP, t.p 876, tr. 696.

[17] Mẹ Jeanne de Jésus-Maria, dòng Kín tại Paris, đã gửi cho ĐC Lambert 1.000 quan tiền ê-cu (xem : Adrien Launay, *Histoire de la Mission de Siam 1662-1811*, Paris, Téqui, 1920, tr. 19).

[18] AMEP, t.p 876, tr. 708-709.

•Written by Men Thanh Gia Dalat•

••Thursday•, 09 July 2015 15:03• -

[19] AMEP, tập 877, tr. 555, 558 và 560.

[20] AMEP, tập 877, tr. 569, 572-575.

[21] AMEP, tập 877, tr. 576-584.

[22] AMEP, tập 858, tr. 354. Bản dịch của Nhóm Nghiên Cứu, tr. 138.

[23] AMEP, tập 419, tr. 295. Bản dịch của Nhóm Nghiên Cứu, tr. 139 (chúng tôi sửa « Bá Tước » thành « Công Tước », và « mặt cờng đoàn » thành « vài cờng đoàn » cho đúng với nguyên bản tiếng Pháp).

[24] AMEP, tập 677, tr. 599 và 602.